

DENDROFLORAS INVENTARIZĀCIJA DENDROLOĢISKAJOS STĀDĪJUMOS UN PARKOS

Pēc robežu atvēršanas 20.gs. beigās, Latvijas augājā būtiskas pārmaiņas saistās ar apzinātu un mērķtiecīgu augu sugu ieviešanu no citiem reģioniem. Šajā procesā visaktīvākie ir privāto dārzu īpašnieki, kas veido un papildina savas kolekcijas. Arī lielās stādaudzētavas un kokaudzētavas (Kalsnava, Baltezers, Kandava uc.) pēdējos desmit gados ir stipri papildinājušas augu sortimentu un ievērojami paplašinājušas arī komercdarbību.

Šajos gados Latvijā no jauna ievestais plašais augu sugu klāsts ir paredzēts dārziem, skvēriem, apstādījumiem, kapiem un citām cilvēka veidotām, aprūpētām un kontrolētām antropogēnās ainavas struktūrām, tādējādi kvalitatīvi un kvantitatīvi ievērojami papildinot un mainot mākslīgo biotopu floru.

Daudzi ievestie svešzemju augi ir arī potenciāli dārzabēgļi. Tie var kļūt par aizmetņiem jaunam, iespējams daudz intensīvākam nekā līdz šim, svešzemju sugu naturalizācijas procesam Latvijā. Tāpēc jo svarīgāka kļūst gan dabisko, gan arī antropogēno biotopu floras inventarizācija (floras monitorings), lai konstatētu pašreizējo augu sugu sastāvu, vērtētu un prognozētu tā dinamiku. 20.gs. pēdējos gadu desmitos ir uzkrāts apjomīgs floras inventarizācijas materiāls (sk. Priekšvārdu *Latvijas Veģetācijas* 6. numuram), tā apkopošana un analīze sagaidāmā floras mainības kontekstā ir ļoti svarīga. Kārtējā *Latvijas Veģetācijas* 8. numurā ir ievietoti jauni materiāli par šajā laikā veiktajiem floras pētījumiem.

Attēls. Administratīvie rajoni, par kuriem ir publicēti stādījumu un parku kokaugu inventarizācijas dati.

Figure. Administrative districts for which inventory data of dendrological objects are published.

Krājumā apkopoti materiāli par trīs rajonu – Aizkraukles (agrāk Stučkas), Limbažu un Ludzas, dendroloģisko stādījumu un parku kokaugu (vietējo un svešzemju) sugu sastāvu, kas aprakstīts no 1973. līdz 1999. gadam. Kopš 1985. gada jau publicēti dati par 12 rajoniem un par Rīgas pilsētu. Tātad ar šo izdevumu ir sistematizēti dendroloģisko stādījumu un parku kokaugu inventarizācijas dati jau par 15 valsts administratīvajiem rajoniem. (sk. attēlu).

Latvijas dendroloģisko stādījumu un parku dendrofloras apskati:

Cinovskis R., Bice M., Knape Dz., Šmite D. 1985. Alūksnes rajona parku un apstādījumu koki un krūmi. *Mežsaimniecība un Mežrūpniecība*, 5:31-46.

Cinovskis R., Bice M., Knape Dz., Šmite D. 1985. Balvu rajona parku un apstādījumu koki un krūmi. *Mežsaimniecība un Mežrūpniecība*, 5:46-52.

Cinovskis R., Bice M., Knape Dz., 1988. Bauskas rajonā konstatētie koki un krūmi. Rīga, LatZTIZPI, 56 lpp.

Cinovskis R., Bice M., Knape Dz., 1988. Cēsu rajonā konstatētie koki un krūmi. Rīga, LatZTIZPI, 48 lpp.

Cinovskis R., Bice M., Knape Dz., Šmite D. 1988. Daugavpils rajonā konstatētie koki un krūmi. Rīga, LatZTIZPI, 44 lpp.

Cinovskis R., Bice M., Knape Dz., Šmite D. 1988. Dobeles rajonā konstatētie koki un krūmi. Rīga, LatZTIZPI, 54 lpp.

Cinovskis R., Pūka T., Bice M., Ieviņa S. 1988. Rīgas sabiedriskie apstādījumi: īsa vēsture, koki, krūmi, ziemcietes. Rīga, Zinātne, 143 lpp.

Cinovskis R., Bice M., Knape Dz., Šmite D. 1989. Gulbenes rajonā konstatētie koki un krūmi. Rīga, LatZTIZPI, 26 lpp.

Cinovskis R., Bice M., Knape Dz., Šmite D. 1989. Jēkabpils rajonā konstatētie koki un krūmi. Rīga, LatZTIZPI, 56 lpp.

Cinovskis R., Bice M., Knape Dz., Šmite D. 1989. Jelgavas rajonā konstatētie koki un krūmi. Rīga, LatZTIZPI, 54 lpp.

Cinovskis R., Bice M., Knape Dz., Šmite D. 1989. Krāslavas rajonā konstatētie koki un krūmi. Rīga, LatZTIZPI, 24 lpp.

Cinovskis R., Bice M., Knape Dz., Šmite D. 1991. Kuldīgas rajonā konstatētie koki un krūmi. Rīga, LatZTIZPI, 71 lpp.

Bice M., Knape Dz., Šmite D., Bondare I. 2003. Liepājas rajona koki un krūmi. Latvijas Veģetācija, 6:7-56.

Māris Laiviņš